

18.2.2016 Dnro 74 /D.a.2/2016

Liikenne ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi, tomi.lindholm@lvm.fi

Asia: Saamelaiskäräjien lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi postilain muuttamiseksi

Viite: Lausuntopyyntö 11.2.2016 LVM/1042/03/2015_ Täydentävä lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää täydentävässä lausuntopyynnössään lausumaan lausuntokierroksen aikana tullessiin kommentteihin ja niiden perusteella laadittuihin 41 a ja 43 a §:iin.

Saamelaiskäräjät lausuu hallituksen esitysluonnoksen postilähetysten merkitsemisestä (41 a §) ja virheellisesti jaettujen lähetysten palauttamisesta (43 a §) osalta, että kyseiset postipalvelun toimet tulee järjestää asianmukaisesti myös syrjäisillä alueilla ja siten, että asiakkaalle ei aiheudu lisäkustannuksia, kohtuuttomia asiointimatkoja tai muuta vahinkoa.

Lisäksi Saamelaiskäräjät uudistaa hallituksen esityksestä postilain uudistusta koskevassa lausunnossa 2.11.2015 (Dnro 1174/D.a.2/2015) esittämänsä.

Saamelaiskäräjät pitää tärkeänä, että postilain uudistuksessa saamelaisten kielelliset oikeudet postipalveluissa turvataan huolimatta siitä, onko postitoiminnan harjoittajalle asetettu yleispalveluvelvoite. Saamelaisten kielelliset oikeudet ovat saamelaisten perusoikeuksia (PeL 17.3 §, 121.4 §), jotka toimeenpannaan saamen kielilaille (1086/2003). Kielellisten oikeuksien turvaaminen sisältyy jo voimassa olevaan postilakiin (415/2011, 20 §) ja oikeudet tulee turvata myös postilain uudistuksessa.

Saamelaiskäräjät painottaa, että uudistuksen myötä saamelaisten kotiseutualueen eri alueiden postipalvelujen tasoa ei saa heikentää entisestään.

Saamelaiskäräjät pitää tärkeänä, että postilain uudistuksessa saamelaisten kotiseutualueen kaikissa osissa turvataan päivittäiset postipalvelut, turvataan ihmisten yhdenvertainen kohtelu postipalveluiden saamisessa sekä saamelaisten kielelliset oikeudet.

Saamelaisten kotiseutualueella asiamiespostien määrän tulee pitää vähintään nykyisellä tasolla. Nykyisellä asiamiespostiverkostolla pystytään kohtalaisesti hoitamaan yleispalveluvelvoite ja tarjoamaan postipalveluja syrjäisillä alueilla. Saamelaiskäräjät pitää tärkeänä, että saamelaisten kotiseutualueella postipalvelut turvataan saman laatuina ihmisten asuinpaikasta riippumatta, postin jakelun ja keräilyn tulee tapahtua joka arkipäivä. Syrjäisistä asuinpaikoista huolimatta ihmisten saamien postipalvelujen hinnoittelujen tulee olla tasoltaan samanlaisia kuin kuntakeskuksissa ja taajamissa asuvien. Ihmisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta saamelaisten kotiseutualueella postipalveluja ei voida korvata sähköisillä postipalveluilla, koska internet-yhteydet eivät ole kaikilla alueilla toimivia eikä kaikilla ihmisillä, ja varsinkaan kaikilla iäkkäillä ihmisillä, ole mahdollisuutta käyttää sähköisiä palveluja.

18.2.2016 Dnro 74 /D.a.2/2016

Voimassa olevan postilain (415/2011) 16 §:ssä, joka jää postilain uudistuksen jälkeen voimaan, säädetään toimipisteistä. Sen mukaan yleispalvelun tarjoajan on ylläpidettävä toimipisteitä, joista yleispalveluun kuuluvat tuotteet ja palvelut ovat saatavilla. Toimipisteet on sijoitettava siten, että yleispalvelun käyttäjät voivat asioida toimipisteessä kohtuullisen matkan päässä vakituisesta asunnostaan. Toimipisteiden sijaintia ja kohtuullista matkaa määriteltäessä on otettava huomioon alueen väestötiheys ja pinta-ala, alueella ilmenevät asiointitarpeet, palveluiden sijainti yleensä ja muut paikalliset olosuhteet sekä uusien postipalvelumuotojen kehittyminen.

Saamelaisten kotiseutualue käsittää Inarin, Utsjoen, Enontekiön kuntien alueen sekä Sodankylän kunnan Lapin paliskunnan alueen. Saamelaisten kotiseutualueella toimii tällä hetkellä 10 asiamiespostia, jotka sijaitsevat kunta- ja kyläkeskuksissa. Saamelaisten kotiseutualueella etäisyydet kuntakeskuksista syrjäkyliin ovat pitkiä, 10 - 145 km väliltä. Syrjäkylillä asuu paljon iäkkäitä henkilöitä, joilla ei ole omaa autoa ja asioimiskuljetus mahdollistaa matkustamisen kerran viikossa kunta- tai kyläkeskukseen. Saamelaisten kotiseutualueen moneen syrjäiseen kylään ei liikennöi yleisiä kulkuneuvoja ollenkaan ja muutoinkin yleistä liikennöintiä ja vähennetty. Pitkät matkat ovat kohtuuttomia ja hankaloittavat erityisesti iäkkäiden, liikuntarajoitteisten ja autoa omistamattomien asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia saada postipalveluja ja siten ihmiset joutuvat eriarvoiseen asemaan.

Tiina Sanila-Aikio

Siiri Jomppanen

Puheenjohtaja

Saamen kieliturvasihtööri

(Puheenjohtaja päätti lausunnosta 18.2.2016.)